

Groningen, 7 februari 2018

GEZAMENLIJK LEDENTAL NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN STIJGT AANZIENLIJK

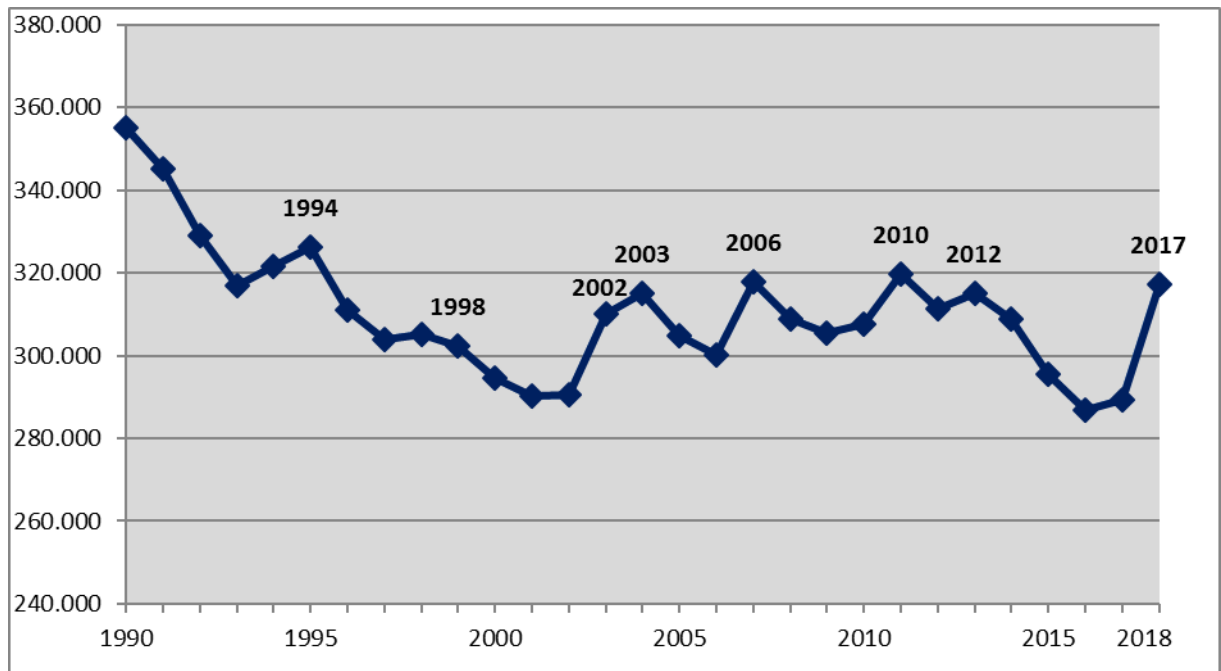
In 2017 is het totale ledental van de in de Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen aanzienlijk gestegen, van 289.276 op 1 januari 2017 tot 317.325 op 1 januari 2018 – een toename van maar liefst 28.049 leden (9,7 %), zo blijkt uit cijfers die zijn verzameld door het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit Groningen (zie de tabel aan het slot van dit persbericht). Maar liefst drie kwart van deze groei is op het conto te schrijven van FvD, dat in 2017 zo'n 21.000 nieuwe leden inschreef. Ook andere partijen droegen substantieel bij aan de toename van het gezamenlijke ledental in 2017: D66, dat met 9,7% groeide; Groen-Links (21,6%) en de Partij voor de Dieren (25,6%). Een kleinere winst boekten de ChristenUnie, DENK, de SGP en de VVD.

Vier partijen boekten in 2017 verlies. Het ledental van het CDA loopt al enkele decennia terug; in 2017 bedroeg het verlies 4,4%. De SP noteerde een achteruitgang van 7,9%; de PvdA van 2,4% en 50PLUS van 1,6%.

Het totale ledental van de partijen is daarmee op 1 januari 2018 ongeveer weer uitgekomen op het niveau van 2010 (en daarvoor van 2006). Begin 2016 bereikte het gezamenlijke ledental een naoorlogs dieptepunt met bijna 287.000 leden, waarna het gedurende dat jaar licht steeg, vooral door de toename van de ledenaanhang van DENK en VNL, beide nieuwe partijen die waren gevormd door Tweede Kamerleden die zich hadden afgesplitst van hun fractie (respectievelijk de PvdA en de PVV). De aanzienlijke stijging in 2017 past in het patroon dat partijen het relatief goed doen in jaren waarin er Tweede Kamerverkiezingen worden gehouden en er veel belangstelling van de media is voor politiek en partijen (zoals in 2002, 2003, 2006, 2010 en 2012). Vervolgens zakken zij vaak in de jaren daaropvolgend weer wat weg (zie figuur 1).

Momenteel is 2,5 % van de 12.950.685 kiesgerechtigden die Nederland bij de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017 telde, lid van een politieke partij.

Figuur 1. Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen, met vet aangegeven de jaren waarin Tweede Kamerverkiezingen plaatsvonden, 1990-2018

NB: De ledentallen zijn in deze grafiek weergegeven per 1 januari. Dat betekent bijvoorbeeld dat de groei van het gezamenlijke ledental over 2017 tot uitdrukking komt in het ledental per 1 januari 2018.

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
Broerstraat 4, 9712 CP Groningen
Tel: 050-363 68 30 / 06-13975457
E-mail: g.voerman@rug.nl
Site: www.dnpp.nl

Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2016, 2017 en 2018

	1 januari 2016	1 januari 2017	1 januari 2018				
	totaal	totaal	totaal	inge- schre- ven leden	uitge- schre- ven leden	saldo	%
CDA	50.181	48.775	46.630	2.689	4.834	- 2.145	- 4,4
Christen- Unie	23.398	23.695	25.071	2.283	907	+ 1.376	+ 5,8
D66	25.349	26.284	28.820	5.464	2.928	+ 2.536	+ 9,7
DENK	1.055	3.425 ^{a)}	3.658			+ 233	+ 6,8
GroenLinks	21.188	23.389 ^{b)}	28.429	6.486	1.446	+ 5.040	+ 21,6
PvdA	46.045	46.162	45.040	3.057	4.179	- 1.122	- 2,4
PvdD	12.131	12.866	16.156	4.018	728	+ 3.290	+ 25,6
SGP	29.928	30.122	30.399	1.239	962	+ 277	+ 0,9
SP	41.710	39.571 ^{c)}	36.465			- 3.106	- 7,9
VVD	28.391	26.497	27.692	4.106	2.911	+ 1.195	+ 4,5
50PLUS	6.056	6.180	6.081			- 99	- 1,6
FvD	-	- ^{d)}	22.884			+ 21.021	+ 1128,3
VNL	1.150	2.000	-	-	-	-	-
Vrijzinnige Partij	287	310	-	-	-	-	-
Totaal	286.869	289.276 ^{e)}	317.325			+ 28.049	+ 9,7

- a) ten gevolge van de aanpassing van het ledental van DENK gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2017 (3.625)
- b) ten gevolge van de aanpassing van het ledental van GroenLinks gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2017 (23.390)
- c) ten gevolge van de aanpassing van het ledental van de SP gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van januari 2017 (39.550)
- d) op 1 januari 2017 bedroeg het ledental van FvD 1.863. Omdat de partij toen nog geen zitting had in de Tweede Kamer, is dat ledental voor begin 2017 niet vermeld. Het is wel gebruikt om de ledengroei van FvD over 2017 te bepalen.
- e) ten gevolge van de aanpassing van het ledental van DENK, GroenLinks en de SP gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2017 (289.456).

NB: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om van deze partij lid te worden.